

BRL 9101
2 februari 2011

Nationale Beoordelingsrichtlijn

Voor het KOMO[®] procescertificaat voor

**Het toepassen van verkeersmaatregelen bij
werk in uitvoering**

Vastgesteld door CvD (Verkeersmaatregelen)
d.d. 25 november 2010

Aanvaard door de Harmonisatie Commissie Bouw van de
Stichting Bouwkwiteit d.d. 2 februari 2011

Voorwoord Kiwa

Deze Nationale Beoordelingsrichtlijn is opgesteld door het College van Deskundigen Verkeersmaatregelen, waarin belanghebbende partijen op het gebied van Het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering zijn vertegenwoordigd. Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zonodig deze Nationale Beoordelingsrichtlijn bij. Waar in deze Nationale Beoordelingsrichtlijn sprake is van “College van Deskundigen” is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Deze BRL beoogt de veiligheid voor weggebruikers en wegwerkers zeker te stellen. Voor wat betreft de wegwerkers gaat het daarbij uiteraard om een veilige werkplek mogelijk te maken, een en ander conform de desbetreffende Richtlijnen (RWS-richtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen (incl. andere door RWS van toepassing verklaarde documenten)* en CROW Publicaties 96a & 96b). Veel belangrijker – en daar ziet de BRL9101 op – is de discipline die noodzakelijk is bij het aanbrengen, in standhouden en verwijderen van de verkeersmaatregelen. Onvolkomenheden tijdens deze processen veroorzaken per definitie onveilige situaties. De opstellers van de BRL zijn zich bewust van de zware eisen die aan personeel en materieel worden gesteld.

* In het vervolg van dit document de “RWS-richtlijn” genoemd.

Bindend verklaring

Deze beoordelingsrichtlijn is door Kiwa bindend verklaard per 2 februari 2011.

Kiwa Nederland B.V.

Sir W. Churchill-laan 273

Postbus 70

2280 AB RIJSWIJK

Tel. 070 414 44 00

Fax 070 414 44 20

www.kiwa.nl

© 2010 Kiwa Nederland B.V..

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Onverminderd de aanvaarding van de Beoordelingsrichtlijn door de Harmonisatie Commissie Bouw van de Stichting Bouwkwiteit als Nationale Beoordelingsrichtlijn berusten alle rechten bij Kiwa. Het gebruik van deze Beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Inhoud

	Voorwoord Kiwa	1
	Inhoud	2
1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Toepassingsgebied	5
1.3	Eisen en bepalingsmethoden	6
1.3.1	Eisen	6
1.3.2	Bepalingsmethoden	6
1.4	Certificaat	6
2	Terminologie	7
2.1	Termen en definities	7
2.2	Afkortingen	9
3	Procedure voor het verkrijgen van een kwaliteitsverklaring	10
3.1	Toelatingsonderzoek	10
3.2	Certificaatverlening	10
4	Eisen te stellen aan de uitvoering van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering	11
4.1	Algemeen	11
4.2	Contractbeoordeling	11
4.3	Procesbeheersing	11
4.3.1	Werkvoorbereiding	11
4.3.2	Storingen, schades en calamiteiten	12
4.4	Keuringen en beproevingen	12
4.4.1	Ingangskeuring	12
4.4.2	Behandeling van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde hulpmiddelen	12
4.4.3	Keuring en beproeving van het uitvoeringsproces	12
4.4.4	Registratie van keuringen en beproevingen	13
4.4.5	Veiligheid	13
4.5	Overige werkzaamheden	14
4.6	Onderaanneming	14
4.6.1	Voorwaarden voor uitbesteding van onderdelen van het proces	14
4.6.2	Voorwaarden voor uitbesteding van het gehele proces	15
5	Eisen aan het kwaliteitssysteem	16
5.1	Algemeen	16
5.1.1	VGM Checklist aannemers (VCA)	16

5.2	Organisatie	16
5.2.1	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	16
5.2.2	Vakmanschap personeel	17
5.2.2.1	Eisen aan opleiders en opleidingen verkeersmaatregelen	18
5.2.2.2	Vervolgopleiding VKM in eigenbeheer.	19
5.2.3	Hulpmiddelen	19
5.2.3.1	Beschikbaarheid van hulpmiddelen	19
5.2.3.2	Omleidingsroutes	20
5.2.3.3	Onderhoud hulpmiddelen	20
5.2.4	Beoordeling door de directie van het bedrijf	20
5.3	Kwaliteitsdocumentatie	21
5.4	Documenten- en gegevensbeheer	21
5.5	Inkoop	21
5.5.1	Inkoopgegevens	21
5.5.2	Beoordelen van toeleveranciers / onderaannemers	21
5.6	Beheersing van producten met afwijkingen	21
5.7	Corrigerende en preventieve maatregelen	22
5.8	Kwaliteitregistraties	22
5.9	Interne audits	22
5.10	Borging vakbekwaamheid	23
6	Samenvatting onderzoek en controle	24
6.1	Toelatingsonderzoek	24
6.1.1	Aanvraag en inhoud toelatingsonderzoek	24
6.1.2	Beoordeling en resultaten van het toelatingsonderzoek	25
6.2	Periodieke beoordeling	26
6.3	Verlenging KOMO certificaat	27
7	Eisen aan de certificatie-instelling	28
7.1	Algemeen	28
7.2	Certificatiepersoneel	28
7.2.1	Kwalificatie-eisen	28
7.2.2	Kwalificatie	29
7.3	Rapport toelatingsonderzoek	29
7.4	Beslissing over certificaatverlening	29
7.5	Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring	29
7.6	Aard en frequentie van externe controles	29
7.7	Rapportage aan College van Deskundigen	30
7.8	Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring	30
7.9	Interpretatie van eisen	30
8	Lijst van vermelde documenten	31
	Bijlage 1 – Gegevens projectmap (totale werk)	32

Bijlage 2 - Gegevens uitvoeringsmap en werkinstructie (dagelijks werk)	33
Bijlage 3 – Controle punten hulpmiddelen	34
Bijlage 4 - Storing-, schade- en calamiteiten registratieformulier	35
Bijlage 5 - Controle punten uitvoeringsproces	36
Bijlage 6 - Inhoud VKM opleiding	38
Bijlage 6.1 - Eindtermen VKM opleiding	40
Bijlage 6.2 - Examen VKM opleiding	41
Bijlage 7 – Algemeen “Dossier technische werkomschrijvingen”	42
Bijlage 8 - Model certificaat	43

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen eisen worden door de certificatie-instellingen, die hiervoor erkend zijn door de Raad voor Accreditatie, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor c.q. de instandhouding van een procescertificaat voor “Het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering”.

De af te geven kwaliteitsverklaring wordt aangeduid als KOMO® procescertificaat.

Naast de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn zijn vastgelegd, stellen de certificatie- en attesteringsinstellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure-eisen van certificatie en attestering, zoals vastgelegd in het algemeen certificatie- en attesteringsreglement van de betreffende instelling.

Deze beoordelingsrichtlijn vervangt de BRL 9101 d.d. 1 maart 2004 en het wijzigingsblad van d.d. 15 mei 2009.

De kwaliteitsverklaringen die op basis van die beoordelingsrichtlijn zijn afgegeven verliezen in elk geval hun geldigheid op 1 januari 2012.¹⁾

Bij de uitvoering van certificatiwerkzaamheden zijn de certificatie-instellingen gebonden aan de eisen die in het hoofdstuk “Eisen aan certificatie-instellingen” zijn vastgelegd.

1.2 Toepassingsgebied

Het voor deze beoordelingsrichtlijn gecertificeerde bedrijf zal in staat zijn verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering conform de Standaard RAW Bepalingen en/of andere contractuele eisen toe te passen.

Het procescertificaat kan van toepassing zijn op het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering op:

- autosnelwegen, overeenkomstig de RWS-richtlijn en CROW Publicatie 96a en/of andere van toepassing zijnde eisen;
- niet-autosnelwegen en wegen binnen de bebouwde kom overeenkomstig de RWS-richtlijn en CROW Publicatie 96b en/of andere van toepassing zijnde eisen.

Op het certificaat moet deze algemene specificatie, voor zover van toepassing, op het voorblad worden weergegeven.

1) Voor de bedrijven die reeds in het bezit zijn van een geldig BRL 9101 certificaat is het niet noodzakelijk om een toelatingsonderzoek uit te voeren op basis van de onderhavige BRL. Tijdens een reguliere kantooraudit dient dan vastgesteld te worden of er voldaan wordt aan onderhavige BRL. Indien vastgesteld is dat er voldaan wordt aan de onderhavige BRL, dient door de Certificerende Instelling het BRL 9101 certificaat omgezet te worden naar onderhavige BRL. De afloop datum van het nieuwe certificaat dient gelijk te blijven aan het vervallen certificaat.

Op het certificaat moeten bij de processpecificatie de werkzaamheden tevens als volgt worden omschreven:

De aanvoer, het plaatsen, het instandhouden, het verwijderen en de afvoer van alle voor verkeersmaatregelen benodigde hulpmiddelen,

- inclusief het aanpassen van de lengte van de verkeersmaatregel en aanpassingen t.b.v. rijstrookverleggingen;
- inclusief het in en buiten gebruik stellen van een tijdelijke verkeersmaatregel en het zodanig wijzigen van de verkeersmaatregelen dat de vluchtstrook als rijstrook beschikbaar komt;
- inclusief het schoonmaken en ballasten of tuien van hulpmiddelen.

Indien het tot de contractuele verplichtingen van het gecertificeerde bedrijf behoort, behoren ook de volgende werkzaamheden tot het toepassingsgebied;

- het houden van een regelmatige en voldoende controle, ook buiten werktijd;
- het zo spoedig mogelijk, ook buiten werktijd, herstellen, vervangen, herplaatsen en/of terugzetten van de aangebrachte hulpmiddelen.

1.3 Eisen en bepalingsmethoden

In deze beoordelingsrichtlijn zijn eisen en bepalingsmethoden vastgelegd.

Daaronder wordt verstaan:

1.3.1 Eisen

Proceseisen: geconcretiseerde eisen waaraan het proces moet voldoen, zonodig met inbegrip van de daarbij aan te houden condities en randvoorwaarden waaronder het proces mag of moet plaats vinden.

1.3.2 Bepalingsmethoden

Toelatingsonderzoek: het onderzoek om vast te stellen dat aan alle in de BRL gestelde eisen wordt voldaan.

Controleonderzoek: het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde processen en uitgevoerde werkzaamheden bij voortduring aan de in de BRL gestelde eisen voldoen.

In hoofdstuk 6 “Samenvatting onderzoek en controle” c.q. onderzoeksmatrix is samengevat welk onderzoek zal worden uitgevoerd door de certificerende instelling bij de toelating en bij controles, en met welke frequentie het controleonderzoek zal worden uitgevoerd.

1.4 Certificaat

Het model van het op basis van deze BRL af te geven KOMO® procescertificaat is als bijlage 8 bij deze BRL opgenomen.

2 Terminologie

2.1 Termen en definities

De termen en definities worden omschreven in alfabetische volgorde.

Aanbrengen:	Het aanvoeren, het plaatsen en het eenmalig opdraaien van een (permanente) verkeersvoorziening (inclusief alle daartoe benodigde tijdelijke (verkeers)voorzieningen).
Afwijking:	Niet voldoen aan een gespecificeerde eis.
Beoordelingsrichtlijn:	Een document dat alle benodigde informatie bevat over een certificatiesysteem voor een bepaald onderwerp van certificatie. Hierin zijn zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke eisen, indien van toepassing, opgenomen.
Bewaking:	Het continu op de locatie van de getroffen verkeersmaatregel aanwezig zijn, en waken op het functioneren van de getroffen verkeersmaatregel, om de veiligheid te waarborgen.
Calamiteit:	Onvoorziene omstandigheid ten gevolge van een ongeval, een schade, een (dreigende) ramp of extreme weersomstandigheden.
Controle:	Het op vastgestelde momenten toezicht houden op het functioneren van de getroffen verkeersmaatregel.
Instandhouden:	Het kwalitatief en kwantitatief op peil houden van die maatregel, inclusief alle daartoe benodigde tijdelijke (verkeers)voorzieningen.
Keuringsplan:	De weergave van de kritische punten bij het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering en van de daar te nemen procesbeheersingsmaatregelen (keuring en controle), alsmede van de benodigde documentatie (instructies, specificaties en registraties).
Langsmaatregel:	Alle hulpmiddelen die evenwijdig aan de as van de weg geplaatst worden en die een afscheiding vormen tussen het werkvak en de rijstrook(en) die gebruikt wordt (worden) door het verkeer.
Onderhoud:	Het, te allen tijde, herstellen, vervangen, schoonmaken, herplaatsen of terugzetten van de aangebrachte hulpmiddelen.
RWS-Richtlijn:	RWS-richtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen (incl. andere door RWS van toepassing verklaarde documenten).

Proces:	Een aaneenschakeling van activiteiten nodig voor het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering conform de Standaard RAW Bepalingen en/of andere contractuele verplichtingen.
Projectmap:	Een dossier waarin alle benodigde en relevante gegevens voor de uitvoering van het werk (conform bijlage 1) verzameld zijn.
Schade:	Beschadiging van een toegepast hulpmiddel.
Storingen:	Het niet of verminderd functioneren van een hulpmiddel ten gevolge van onvoorziene omstandigheden.
Storingsdienst:	Dienst voor het verhelpen van storingen en schades.
Tekortkoming:	Afwijking van de eisen zoals gesteld in deze BRL die in potentie géén invloed hebben op het veilig uitvoeren van de verkeersmaatregelen en/of contractuele verplichtingen.
Tekortkoming (kritisch):	Er is sprake van een kritische tekortkoming indien: • Er sprake is van gevaren voor de weggebruikers en/of medewerkers binnen en/of buiten het werkgebied; • Medewerkers die werden ingezet beschikken niet over de passende ervaring en/of opleidingen; • Er wordt ongemotiveerd en/of onjuist gemotiveerd afgeweken van de CROW publicaties en/of andere normen; • Bij meerdere afwijkingen op basis van de BRL op documentatie en/of implementatie niveau (een zogenaamde 'trend').
Verkeersmaatregel:	Een samenstel van verkeersvoorzieningen, dat voor de duur van het uit te voeren werk of een gedeelte daarvan wordt getroffen in verband met versmallingen, verleggingen en afsluitingen van rijstroken, rijbanen, fiets- of voetpaden (incl. omleidingroutes).
Verwijderen:	Het eenmalig afdraaien en afvoeren van een (permanente) verkeersvoorziening (inclusief alle daartoe benodigde tijdelijke (verkeers)voorzieningen).
Werkdocument:	Document noodzakelijk voor de uitvoering, niet zijnde een contractdocument.
Werkinstructie:	Een specifieke opdracht voor de uit te voeren werkzaamheden op locatie (conform bijlage 2).

Werkvak: Het gedeelte van de weg dat ingesloten ligt tussen een samenstel van verkeersvoorzieningen waarop werkzaamheden mogen worden uitgevoerd en waarin voldoende ruimte is opgenomen voor het openstellen en uitrijden van werkverkeer.

2.2 Afkortingen

EN	-	Europese Norm
NEN	-	Nederlandse Norm
BRL	-	Beoordelingsrichtlijn
CI	-	Certificerende Instelling
VKM	-	Verkeersmaatregel(en)
RVV	-	Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens
CROW	-	Kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur
RWS	-	Rijkswaterstaat
VCA	-	VGM Checklist Aannemers

3 Procedure voor het verkrijgen van een kwaliteitsverklaring

3.1 Toelatingsonderzoek

Het door de certificatie-instelling uit te voeren toelatingsonderzoek vindt plaats aan de hand van de in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen proceseisen, inclusief beproevingsmethoden en omvatten, afhankelijk van de aard van het te certificeren product:

- Onderzoek, om vast te stellen of de processen voldoen aan de proces-, en/of prestatie-eisen;
- Beoordeling van de uitvoering van het proces;
- Beoordeling van het kwaliteitssysteem en het IKB-schema;
- Toetsing op de aanwezigheid en het functioneren van de overige vereiste procedures.

3.2 Certificaatverlening

Na afronding van het toelatingsonderzoek worden de resultaten voorgelegd aan de beslissers. Deze beoordeelt de resultaten en stelt vast of het certificaat kan worden verleend of dat aanvullende gegevens en/of onderzoeken nodig zijn.

4 Eisen te stellen aan de uitvoering van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen waaraan processen voor het uitvoeren van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering moeten voldoen.

Daarnaast dient de er te allen tijde voldaan te worden aan de geldende regelgeving (zowel wettelijk als contractueel).

4.2 Contractbeoordeling

Het bedrijf moet een procedure hebben met betrekking tot de contractbeoordeling die ten minste de hierna genoemde aspecten omvat, waarbij het bedrijf zich ervan dient te overtuigen dat:

- het bedrijf in staat is de specificaties in het bestek en/of de (technische) werkschrijving en/of de opdracht, na te komen;
- te gebruiken omleidings- en/of VKM-tekeningen minimaal 24 uur voordat met de uitvoering wordt begonnen, schriftelijk zijn ingediend bij de daartoe bevoegde functionaris namens de opdrachtgever;
- de opdrachtgever van het werk schriftelijk wordt geïnformeerd door het bedrijf bij geconstateerde tekortkomingen, tegenstrijdigheden of indien er onvoldoende gegevens zijn.

Bovengenoemde beoordelingen dienen te worden geregistreerd en minimaal 2 jaar bewaard.

4.3 Procesbeheersing

4.3.1 Werkvoorbereiding

Het bedrijf moet procedures hebben die ten minste de hierna genoemde aspecten behandelen:

- De interne overdracht van de uitvoeringsgegevens dient plaats te vinden door middel van een projectmap of een werkinstructie. Deze moet volgens een vaste indeling samengesteld zijn. De ontvanger zal voor ontvangst, na controle van de inhoud, dienen te tekenen;
- In de projectmap behoren ten behoeve van de uitvoering ten minste de gegevens zoals vermeld in bijlage 1 aanwezig te zijn;
- In de werkinstructie ten behoeve van de vakman verkeersmaatregelen behoren ten minste de gegevens zoals vermeld in bijlage 2 aanwezig te zijn;
- De beheerder van de projectmap zal dienen bij te houden welke gegevens hij heeft verstrekt aan zijn medewerkers;
- Indien er geen tekeningen van de te treffen verkeersmaatregelen aanwezig zijn en het geen eenvoudige verkeersmaatregelen betreft, dient de locatie te worden verkend. Aan de hand hiervan dient door het bedrijf een werktekening of werkschrijving van de te treffen verkeersmaatregelen te worden gemaakt, tenzij kan worden volstaan met een standaard tekening van het betreffende figuur.

4.3.2 *Storingen, schades en calamiteiten*

Het bedrijf moet beschikken over een storingsdienst welke 24 uur per dag gedurende 7 dagen per week bereikbaar is en voldoende capaciteit heeft om tijdig, afhankelijk van de gemaakte en contractueel vastgelegde afspraken minimaal binnen 1 uur na melding van de storing of schade een aanvang te hebben gemaakt met het verhelpen van de storing of schade.

Bij storingen en schades moet het bedrijf de uitgevoerde werkzaamheden, die vooraf niet vast te leggen zijn, achteraf schriftelijk vastleggen. Voor het achteraf registreren van de werkzaamheden dient het bedrijf een procedure beschikbaar te hebben. Registratie van storingen en schades dient te gebeuren conform bijlage 4.

Bij calamiteiten en spoedeisende opdrachten moet het bedrijf de uitgevoerde werkzaamheden, die vooraf niet vast te leggen zijn, achteraf schriftelijk vastleggen. Voor het achteraf registreren van de werkzaamheden dient het bedrijf een procedure beschikbaar te hebben. Registratie van calamiteiten/spoedeisende opdrachten dient te gebeuren conform bijlage 4.

4.4 Keuringen en beproevingen

4.4.1 *Ingangskeuring*

Het bedrijf moet ervoor zorg dragen dat de toegepaste hulpmiddelen niet worden gebruikt voordat is vastgesteld dat deze voldoen aan de gestelde eisen. De geschiktheid van het hulpmiddel dient vooraf te worden aangetoond, bijvoorbeeld met behulp van attesten, certificaten en onderzoeksrapporten. De ingangskeuring dient bij aankoop of bij retourontvangst of uitgifte ten minste in overeenstemming met de eisen van bijlage 3 uitgevoerd te worden.

4.4.2 *Behandeling van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde hulpmiddelen*

Het bedrijf moet tenminste zorg dragen voor het volgende:

- bij het in ontvangst nemen van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde hulpmiddelen dient hiervan een registratie te worden gemaakt;
- op deze registratie moeten minimaal vermeld worden de hoeveelheden en soorten hulpmiddelen en de eventuele beschadigingen;
- de ingangscontrole conform bijlage 5 dient uitgevoerd te worden;
- de materieelstaat dient door een door de opdrachtgever gemachtigd persoon afgetekend te worden;
- bij het terugbrengen van deze hulpmiddelen dient er door middel van de materieelstaat geregistreerd te worden wat er retour is gebracht en in welke staat de hulpmiddelen zich bevinden;
- een door de opdrachtgever gemachtigd persoon dient deze materieelstaat af te tekenen.

4.4.3 *Keuring en beproeving van het uitvoeringsproces*

Tijdens het uitvoeringsproces moet het bedrijf de getroffen verkeersmaatregelen controleren.

De uitvoering en registratie hiervan moet plaatsvinden door middel van controleformulieren, dan wel moet het uitvoeringsproces geregeld zijn in het intern kwaliteitsbewakingssysteem (IKB-schema) van het bedrijf. De controleformulieren of intern kwaliteitsbewakingssysteem dienen minimaal de volgende aspecten weer te geven:

- wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de controle;
- methode en frequentie van controles;
- vastgestelde eisen en eventuele toleranties;
- de wijze waarop de controleresultaten worden vastgelegd;
- welke acties ondernomen moeten worden, indien niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

Als basisfrequentie dient tijdens het uitvoeringsproces, per ploeg, per verkeersmaatregel, na plaatsing, aanpassing, demontage of bij onderhoud, tenminste een controle te worden uitgevoerd conform de geformuleerde eisen in bijlage 5.

In verband met de eventuele reconstructie van het uitvoeringsproces is het van belang dat uit het controleformulier blijkt wat de begin en eindtijd van verkeersmaatregelen is geweest.

4.4.4 Registratie van keuringen en beproevingen

Van het werk dient een registratie te worden bijgehouden van alle gebeurtenissen voor zover die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden.

Per werk en per dag dient hiertoe in ieder geval te worden vastgelegd:

- de datum en het tijdstip waarop gecontroleerd is;
- de naam van de aanwezige vakman verkeersmaatregelen die de controles uitgevoerd heeft;
- de locatie van de getroffen verkeersmaatregelen;
- de conform bijlage 5 uit te voeren keuringen of controles;
- dat de verkeersmaatregelen op het moment van de controle aan de gestelde eisen voldoen;
- aan de hand van welke eisen/aspecten gecontroleerd is;
- de afwijkingen ten opzichte van de werkinstructies;
- de tekortkomingen en klachten en de hiervoor genomen corrigerende maatregelen; incidenten zoals stagnaties, bijzondere weersomstandigheden en (bijna) ongevallen;
- de aard van de activiteiten van derden waarvoor verkeersmaatregelen nodig zijn of worden toegepast;
- de opdrachtgever;
- de aanwijzingen van bevoegde instanties zoals o.a. de wegbeheerder, opdrachtgever, arbeidsinspectie en de politie;
- paraaf van de verantwoordelijke vakman verkeersmaatregelen.

De registratie dient na controle op volledigheid en juistheid zorgvuldig te worden minimaal 2 jaar gearhiveerd.

4.4.5 Veiligheid

De wijze van uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat voor de opdrachtgever dan wel voor derden geenodeloze hinder ontstaat. Het bedrijf dient overeenkomstig het bepaalde in de Standaard RAW Bepalingen en/of andere contractuele eisen het werk zodanig uit te voeren, dat schade aan persoon, goed of milieu zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Tevens moet indien van toepassing het bepaalde in paragraaf "Maatregelen in het belang van het verkeer" en in hoofdstuk "Verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering" van de vigerende Standaard RAW Bepalingen en/of andere contractuele eisen in acht worden genomen.

Ten behoeve van de veiligheid zullen de werkzaamheden die door het bedrijf uitgevoerd worden ten behoeve van het toepassen, aanbrengen, instandhouden, verwijderen en inspecteren van de verkeersmaatregelen en omleidingroutes alsmede het reageren op calamiteiten altijd uitgevoerd moeten worden door een ploeg, waarvan ten minste één vakman verkeersmaatregelen I deel uitmaakt (zie punt 5.2.2).

Alle betrokkenen die de werklocatie betreden dienen veiligheidskleding te dragen conform de Standaard RAW Bepalingen en/of andere contractuele eisen .

4.5 Overige werkzaamheden

Tijdelijke overige voorzieningen, zoals verlichting, geleidebarriers, markeringen, afschermingsvoorzieningen etc. dienen te worden aangebracht conform het bestek, de daarvoor geldende richtlijnen en de voorschriften van leveranciers.

4.6 Onderaanneming

4.6.1 Voorwaarden voor uitbesteding van onderdelen van het proces

Als het bedrijf onderdelen van het proces uitbesteedt aan een derde partij, kan zulks uitsluitend onder de voorwaarde dat de betreffende werkzaamheden plaatsvinden binnen het door het bedrijf gehanteerde kwaliteitssysteem en IKB-schema, zoals bedoeld onder 4.4.3 "Keuring en beproeving van het uitvoeringsproces".

In geval van uitbesteden van onderdelen van het proces aan derden gelden de volgende voorwaarden:

- Het personeel dient opgeleid te zijn conform de BRL 9101 en VCA eisen ⁽²⁾;
- In te zetten materieel voldoet aan alle eisen zoals gesteld binnen de BRL 9101 en VCA ⁽²⁾;
- Het bedrijf kan aantonen welke onderdelen van het proces door de derde partij zijn uitgevoerd.

Onder uitbesteding van onderdelen van het proces wordt verstaan uitbesteden van een van de onderdelen en/of onderdelen van het aanvoeren, plaatsen, het instandhouden, het verwijderen of de afvoer van alle voor de verkeersmaatregelen benodigde hulpmiddelen.

Afschriften opleidingsgegevens (kopieën diploma's en certificaten) dienen tot minimaal 2 jaar na inzet betreffend personeel bewaard te worden.

⁽²⁾ De vastgestelde VCA eisen voor personeel en materieel komt voort vanuit art. 5.1.1 uit onderhavige BRL.

4.6.2 Voorwaarden voor uitbesteding van het gehele proces

In geval van capaciteitsproblemen kan het bedrijf het proces uitbesteden aan een derde, onder de voorwaarde dat;

- de betreffende derde tevens gecertificeerd is op basis van BRL 9101 en minimaal VCA*;
- het bedrijf kan aantonen welke processen door de derde partij zijn uitgevoerd.

Onder uitbesteding van het gehele proces wordt verstaan geheel uitbesteden van het aanvoeren, plaatsen, het instandhouden, het verwijderen en/of de afvoer van alle voor de verkeersmaatregelen benodigde hulpmiddelen (incl. werkvoorbereiding verkeersmaatregelen).

Afschriften bedrijfscertificaten dienen tot minimaal 2 jaar na inzet onderaannemer bewaard te worden.

5 Eisen aan het kwaliteitssysteem

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen waaraan het kwaliteitssysteem van de leverancier moet voldoen.

5.1.1 VGM Checklist aannemers (VCA)

De certificaathouder moet over een functionerend en gedocumenteerd systeem beschikken dat is opgezet volgens en voldoet aan de VGM Checklist Aannemers (minimaal VCA *). De certificaathouder moet dit op één van de volgende manieren aantoonbaar maken:

- door de certificatie-instelling te laten vaststellen of het kwaliteitssysteem voldoet aan de VGM Checklist Aannemers. De certificatie-instelling moet daartoe een initieel onderzoek en periodiek certificatie-onderzoek uitvoeren (dat gelijk is aan het onderzoek dat normaal onder accreditatie wordt uitgevoerd) om te beoordelen of de certificaathouder voldoet aan de VGM Checklist Aannemers (minimaal VCA *).
- door het overleggen van een geldig certificaat van het kwaliteitssysteem met een voor deze activiteit relevante scope gebaseerd op de VGM Checklist Aannemers (minimaal VCA *), dat is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerde certificatie-instelling.

De scope waaraan moet worden getoetst is “uitvoering van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering”, conform de hiervoor gestelde eis aan de certificaathouder.

De certificaathouder moet alle eisen uit deze BRL en protocollen aantoonbaar hebben geborgd binnen het gedocumenteerde kwaliteitssysteem. Daar waar in deze BRL inhoudelijke eisen zijn opgenomen moeten deze ook ongewijzigd worden toegepast. Waar mogelijk mogen vereisten worden ingebouwd in bestaande procedures en werkvoorschriften. Indien deze optie niet toereikend is, moeten hiervoor nieuwe procedures en/of werkinstructies worden opgesteld. De certificaathouder moet beschikken over passende werkvoorschriften beschikken voor de uitvoering van de verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering. Op de werklocatie moeten de werkvoorschriften en formulieren aanwezig zijn die nodig zijn voor de goede uitvoering en vastlegging van de werkzaamheden.

5.2 Organisatie

5.2.1 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Het bedrijf moet ten aanzien van het personeel dat betrokken is bij de uitvoering en verificatie van het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering de volgende zaken schriftelijk hebben vastgelegd:

- taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- onderlinge betrekkingen (organisatiestructuur - organogram);
- vervanging.

In het bijzonder moet dit zijn vastgelegd voor de personen die leiding geven aan en/of betrokken zijn bij de uitvoering of verificatie van werk dat van invloed is op de kwaliteit van de uitgevoerde verkeersmaatregelen, te weten:

- de voorbereiding van de werkzaamheden;
- de beheersing van de te gebruiken hulpmiddelen;
- de uitvoering van de verkeersmaatregelen;
- de controle en onderhoud van de getroffen verkeersmaatregelen;
- het herstellen van schades aan de getroffen verkeersmaatregelen;
- het verhelpen van storingen aan de getroffen verkeersmaatregelen;
- de acties bij calamiteiten.

De directievertegenwoordiger van het bedrijf is er verantwoordelijk voor dat, in het kader van de interne beoordeling, steekproefsgewijs op de werken wordt nagegaan of door de controles van het uitvoeringsproces de kwaliteit van het uitgevoerde werk voldoende wordt beheerst (zie punt 4.4.3).

Het bedrijf dat verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering uitvoert moet een organisatiestructuur hebben waarbinnen de volgende functies zijn ondergebracht:

- directievertegenwoordiger;
- werkvoorbereider/planner;
- uitvoerder;
- vakman verkeersmaatregelen 1;
- storingsmonteur;
- verkeersregelaar;
- onderhoudsmonteur VRI (bij keuring van eigen VRI's);
- ARBO/VGM coördinator.

5.2.2 *Vakmanschap personeel*

Het bedrijf dat verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering uitvoert, moet functionarissen in dienst hebben en in de praktijk inzetten, die ten minste aan het volgende opleidingsniveau voldoen:

- Werkvoorbereider/planner: middelbaar beroepsonderwijs en VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen of minimaal één jaar ervaring met de uitvoering van verkeersmaatregelen en de VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen;
- Uitvoerder: middelbaar beroepsonderwijs en VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen of minimaal twee jaar ervaring met het toepassen van verkeersmaatregelen en de VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen;
- Vakman verkeersmaatregelen 1: lager technisch beroepsonderwijs, VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen en minimaal één jaar ervaring met het toepassen van verkeersmaatregelen;
- Storingsmonteur: lager technisch beroepsopleidingsniveau (richting elektrotechniek) en VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen of voldoende praktijkervaring met het toepassen van verkeersmaatregelen (er is sprake van een ruime mate van deskundigheid) en de VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen.
- Verkeersregelaar: diploma verkeersregelaar en aanstellingsbewijs;
- Onderhoudsmonteur VRI: minimaal middelbaar technisch beroepsopleidingsniveau (richting elektrotechniek) 1 jaar aantoonbare ervaring op het gebied van onderhoud en keuren van VRI (bedrade- en draadloze systemen).

Werkzaamheden in het kader van het toepassen, aanbrengen, instandhouden, verwijderen en inspecteren van verkeersmaatregelen en omleidingsroutes dienen te worden uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid en het toezicht van een vakman verkeersmaatregelen 1, die in loondienst van het bedrijf dient te zijn.

Wanneer het bedrijf medewerkers inzet, die zij niet zelf in loondienst heeft, dient het opleidingsniveau van deze medewerkers te voldoen aan dezelfde opleidings- en ervaringseisen die gelden voor de medewerkers die men wel in loondienst heeft.

Nieuwe medewerkers en medewerkers die men niet zelf in loondienst heeft, die worden ingezet op door het bedrijf uit te voeren projecten, dienen binnen zes maanden na indiensttreding, de introductiecursus dan wel de VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen gevolgd te hebben. Tevens dienen zij aantoonbaar geïnstrueerd te zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

De VKM opleiding Basiskennis Verkeersmaatregelen is een opleiding die ten minste gelijkwaardig moet zijn aan de, door een door het College van deskundigen erkende opleider gegeven, basiscursus "Basiskennis verkeersmaatregelen i.h.k.v. de BRL 9101", waarin de aspecten behandeld worden zoals beschreven in bijlagen 6, 6.1 en 6.2.

5.2.2.1 *Eisen aan opleiders en opleidingen verkeersmaatregelen*

De opleiding basiscursus "Verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering" wordt beoordeeld door het College van Deskundigen Verkeersmaatregelen (CvD) aan de hand van voorgelegde documentatie en eventueel een mondelinge toelichting. Het College heeft tot taak de certificerende instelling in dezen te adviseren. Toetsing vindt met name plaats aan de hand van eindtermen, die worden bewaakt door het College van Deskundigen en worden opgesteld door de werkgroep vakopleidingen verkeersmaatregelen.

De door het CvD erkende opleiders staan onder toezicht van het CvD en worden periodiek onaangekondigd gecontroleerd. De controle frequentie wordt bepaald door het CvD. Het CvD is gerechtigd om betreffende controles uit te laten voeren door een certificerende instelling die door de Raad van Accreditatie erkend is voor onderhavige BRL. Tevens is het CvD gerechtigd om aanvullende eisen te stellen aan de opleiders en hun opleidingen.

De erkende opleider mag na afloop van cursusdag 1 een **bewijs van deelname** afgeven "introductie verkeersmaatregelen i.h.k.v. de BRL 9101" en na cursusdag 2 (incl. positief examenresultaat) het **persoonscertificaat** "Basiskennis verkeersmaatregelen i.h.k.v. de BRL 9101" afgeven. Het bewijs van deelname en het persoonscertificaat hebben een geldigheidsduur van 5 jaar.

Voor het verlopen van de geldigheidsduur van het persoonscertificaat "Verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering" dient een herhalingcursus van minimaal 1 dag gevolgd te worden. Na betreffende cursusdag (incl. positief examenresultaat) mag een nieuw persoonscertificaat "Basiskennis verkeersmaatregelen i.h.k.v. de BRL 9101" afgegeven worden.

5.2.2.2 *Vervolgopleiding VKM in eigenbeheer.*

De vervolgopleiding c.q. herhalingscursus mag ook georganiseerd worden door de BRL 9101 gecertificeerde organisatie (in eigen beheer), onder de volgende voorwaarden:

- De interne vervolgopleiding geldt alleen voor personeel dat in loondienst is bij de BRL 9101 gecertificeerde organisatie;
- Er dient intern een cursuscoördinator aangesteld te worden, welke minimaal 4 jaar ervaring heeft op het gebied van het voorbereiden en uitvoeren van verkeersmaatregelen en minimaal 2 jaar ervaring heeft met het opleiden van personeel op het gebied van verkeersmaatregelen;
- Er moet een, door de certificerende instantie goedgekeurd, intern opleidingsplan zijn waarmee geborgd is dat voldaan wordt aan de eindtermen VKM opleiding (zie bijlage van deze BRL);
- Er moet een registratie systeem zijn van alle medewerkers die intern de vervolgopleiding doen.

5.2.3 *Hulpmiddelen*

5.2.3.1 *Beschikbaarheid van hulpmiddelen*

Het bedrijf moet ten behoeve van het uitvoeren van verkeersmaatregelen buiten de bebouwde kom conform deze BRL aantonen, ten minste te kunnen beschikken over de hulpmiddelen om de volgende VKM, direct en gelijktijdig, toe te passen. Afhankelijk van het toepassingsgebied van het certificaat (zie artikel 1.2 Toepassingsgebied) moet het bedrijf voldoen aan de volgende eisen:

- 96a. Voor autosnelwegen, conform RWS-richtlijnen en CROW Publicatie 96a:
- 2x dynamische verkeersmaatregel, inclusief trekkende voertuigen;
 - 10x stationaire verkeersmaatregel met rijstrookverlegging met een minimale lengte van 1 km;
 - 20x stationaire verkeersmaatregel zonder rijstrookverlegging met een minimale lengte van 1 km;
 - 5x omleidingsroute
- en
- 96b. Voor niet-autosnelwegen conform CROW Publicatie 96b:
- 2x dynamische verkeersmaatregel, inclusief trekkende voertuigen;
 - 5x stationaire verkeersmaatregel ten behoeve van een versmalling tot 1 rijstrook met verkeersregeling met een lengte van 300 meter;
 - 10x omleidingsroutes.

Als het certificaat geldt voor autosnelwegen en niet-autosnelwegen dient zowel aan de RWS-richtlijn als aan de eisen genoemd in CROW-publicaties 96a als 96b te worden voldaan.

Bovendien:

- moeten alle ten behoeve van het betreffende werk ingezette voertuigen zijn voorzien van communicatie apparatuur ten behoeve van de bereikbaarheid;
- moet het bedrijf, afhankelijk van de aard en omvang van het werk over voldoende reserve hulpmiddelen te beschikken in verband met het herstel van storingen en schades. Deze beschikbaarheid moet contractueel aantoonbaar zijn geregeld;
- moeten alle hulpmiddelen voldoen aan de wettelijke eisen, de richtlijnen en de eisen van de opdrachtgever;

- moet al het op de hulpmiddelen aangebrachte reflecterende materiaal minimaal klasse II retroreflecterend zijn, tenzij hieraan expliciet andere contractuele eisen zijn gesteld.

5.2.3.2 *Omleidingsroutes*

Het bedrijf moet in staat zijn om omleidingsroutes voor te (laten) bereiden, omleidingsborden te (laten) produceren, te plaatsen, te onderhouden, te verwijderen en af te voeren. Deze omleidingsroutes moeten voldoen aan de wettelijke eisen, de richtlijnen en de eisen van de opdrachtgever.

Ten behoeve van de omleidingsborden moet ten minste beschikt worden over een werkinstructie met betrekking tot het lettertype en de letterhoogte (die ook is afgestemd op de vigerende CROW-publicatie voor "Omleidingen en tijdelijke bewegwijzering - Werk in Uitvoering 96a/96b").

5.2.3.3 *Onderhoud hulpmiddelen*

Het bedrijf moet beschikken over procedures en deze op peil houden voor het onderhouden van de te gebruiken hulpmiddelen, preventief onderhoud, zijnde:

- Criteria voor goed-/afkeuring van reflecterende hulpmiddelen, conform bijlage 3, dienen gehanteerd te worden;
- Bij het retour komen van hulpmiddelen van een werk, dient er een visuele beoordeling plaats te vinden op de aspecten zoals genoemd in bijlage 3;
- Hulpmiddelen die niet voldoen, mogen niet opgeslagen worden bij de hulpmiddelen die gereed zijn voor gebruik. Het bedrijf dient voor afgescheiden opslag daarvan te zorgen;
- De hulpmiddelen die door derden zijn beschadigd dienen minimaal tot 2 weken na melding bewaard te blijven ten behoeve van mogelijke beoordeling van de schade door de opdrachtgever en/of expert. Hierna wordt er beslist of het hulpmiddel gerepareerd dan wel vernietigd wordt;
- Hulpmiddelen moeten conform het arbeidsmiddelenbesluit onder CE merk geleverd worden; bij deze hulpmiddelen behoort ook een handleiding aanwezig te zijn.

5.2.4 *Beoordeling door de directie van het bedrijf*

Het kwaliteitssysteem ten behoeve van het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering moet minimaal één maal per jaar worden beoordeeld door de directie van het bedrijf, en zo nodig worden aangepast, om te zorgen dat de doeltreffendheid en juiste toepassing ervan blijvend verzekerd is.

De beoordelingen moeten worden geregistreerd en minimaal 5 jaar worden gearchiveerd.

In deze beoordeling moeten minimaal de resultaten van de registratie van afwijkingen, tekortkomingen, beoordelingen van toeleveranciers en onderaannemers en audits met de daaruit voortkomende corrigerende/preventieve maatregelen opgenomen zijn. Ook de evaluatie van het opleidingsplan dient hierin meegenomen te worden.

5.3 Kwaliteitsdocumentatie

Het bedrijf moet over een kwaliteitshandboek (op schrift en/of digitaal) beschikken en dit op peil houden om te bewerkstelligen dat de uitgevoerde verkeersmaatregelen voldoen aan de gespecificeerde eisen.

Het bedrijf moet over procedures beschikken en deze op peil houden voor de beheersing van alle documenten die betrekking hebben op de in deze beoordelingsrichtlijn vermelde eisen.

Het bedrijf moet voor alle voorkomende type verkeersmaatregel een duidelijke technische werkschrijving voorhanden hebben, welke minimaal de aspecten zoals genoemd in bijlage 7 - Algemeen "Dossiertechnische werkschrijvingen beschrijven".

5.4 Documenten- en gegevensbeheer

Alle standaard documenten zijn door een daartoe aangewezen en bevoegd persoon beoordeeld op geschiktheid en doelmatigheid en vervolgens voor uitgifte vrijgegeven. Dit heeft betrekking op zowel nieuwe als gewijzigde documenten. De beheersing van documenten moet resulteren in:

- de beoordeling en goedkeuring van documenten door bevoegde personen;
- de aanwezigheid van de juiste documenten tijdens de uitvoering;
- het vernietigen of als zodanig kenmerken van vervallen documenten;
- een overzichtelijk en toegankelijk register voor het bijhouden van het documentenbestand, inclusief de aanvullingen, wijzigingen en de aard van de wijzigingen;
- archivering van documenten conform de wettelijke termijnen: werkdocumenten waarvoor geen wettelijke termijn is vastgesteld, moeten minimaal vijf jaar na realisatie van het werk, waarop de documenten betrekking hebben, gearhiveerd worden.

5.5 Inkoop

5.5.1 *Inkoopgegevens*

Een inkoopdocument moet het te leveren hulpmiddel en/of dienst volledig en ondubbelzinnig omschrijven. Inkoopdocumenten moeten voordat ze worden vrijgegeven op geschiktheid van de gespecificeerde eisen worden beoordeeld en goedgekeurd.

5.5.2 *Beoordelen van toeleveranciers / onderaannemers*

Het bedrijf moet op overzichtelijke wijze de ervaringen per toeleverancier/onderaannemer registreren. Het bedrijf moet minimaal één maal per jaar de toeleverancier/onderaannemer beoordelen op basis van tevoren vastgestelde aspecten. Op grond hiervan wordt een lijst met door het bedrijf goedgekeurde toeleveranciers/onderaannemers bijgehouden.

Deze beoordelingen dienen vastgelegd te worden.

5.6 Beheersing van producten met afwijkingen

Het bedrijf moet beschikken over procedures en deze op peil houden, die ervoor moeten zorgen dat geconstateerde afwijkingen geregistreerd worden. In deze procedures dient ondermeer te worden opgenomen de wijze waarop een tekortkoming is geïdentificeerd, geregistreerd, geëvalueerd en afgehandeld.

5.7 Corrigerende en preventieve maatregelen

Het bedrijf moet beschikken over procedures en deze op peil houden voor het implementeren van corrigerende en preventieve maatregelen, zowel op het gebied van kwaliteit als van ARBO/VGM. Hierbij moet onder andere geregeld zijn:

- het registreren en behandelen van klachten;
- het onderzoeken en registreren van de oorzaak van de afwijking;
- het nemen van corrigerende maatregelen;
- het analyseren van de geconstateerde afwijkingen;
- het nemen van preventieve maatregelen om te voorkomen dat de afwijkingen zich herhalen;
- het bewaken van de uitvoering van de corrigerende maatregelen en de bewaking op de effectiviteit van de genomen maatregel.

5.8 Kwaliteitsregistraties

Het bedrijf moet beschikken over procedures en deze op peil houden ten behoeve van de kwaliteitsregistraties benodigd conform deze beoordelingsrichtlijn.

De registraties moeten de doeltreffendheid en het voldoen aan de gespecificeerde eisen van het systeem kunnen aantonen.

In de procedures moeten de volgende aspecten worden opgenomen:

- herleidbaarheid, zodat duidelijk is welke gegevens waartoe behoren;
- archivering (terugvindbaarheid, bewaartermijn);
- beschikbaarheid voor derden, indien dit contractueel is overeengekomen;
- bewaartermijnen dienen vastgesteld en geregistreerd te worden.

5.9 Interne audits

Het bedrijf moet over procedures beschikken en deze op peil houden voor het uitvoeren van interne beoordelingen, om te verifiëren of aan de eisen gesteld in deze beoordelingsrichtlijn wordt voldaan en om de doeltreffendheid van het systeem te bepalen.

De beoordelingen moeten worden uitgevoerd door personen die daartoe door de directie van het bedrijf zijn aangewezen. Zij dienen onafhankelijk te staan ten opzichte van het te beoordelen proces. Ten behoeve van de interne audits dient het bedrijf een auditplan op te stellen. Per jaar dient minimaal 1 kantooraudit en 2 project audits uitgevoerd te worden specifiek gericht op de BRL 9101. Daarnaast dienen per certificatieperiode van 3 jaar alle vestigingen intern geauditeerd te zijn en per vestiging minimaal één project.

De resultaten van de interne audits moeten worden geregistreerd en bekend gemaakt bij het personeel dat verantwoordelijk is voor het beoordeelde proces.

Ten behoeve van de onvolkomenheden die tijdens de audit geconstateerd zijn, dient het bedrijf tijdig corrigerende maatregelen te nemen.

De implementatie en doeltreffendheid van genomen corrigerende maatregelen dient geverifieerd en geregistreerd te worden.

5.10 Borging vakbekwaamheid

Ten minste één maal per jaar moet er met de medewerkers van het bedrijf een functioneringsgesprek worden gehouden door de direct leidinggevende. In deze gesprekken moeten minimaal de opleidingsbehoefte, een beoordeling van de vakbekwaamheid van de medewerker en het functioneren van de medewerker conform de beoordelingsrichtlijn aan de orde komen.

De opleidingsbehoeften moeten verwerkt worden in een opleidingsplan.

Van de gevolgde opleidingen en cursussen moet een registratie worden bijgehouden.

6 Samenvatting onderzoek en controle

Hieronder is de samenvatting gegeven van het bij certificatie uit te voeren:

- **Toelatingsonderzoek:** het onderzoek om vast te stellen dat aan alle in de BRL gestelde eisen wordt voldaan;
- **Controle-onderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde processen bij voortduring aan de in de BRL gestelde eisen voldoen; daarbij is tevens aangegeven met welke frequentie controle-onderzoek door de certificatie-instelling (CI) moet worden uitgevoerd;
- **Controle op het kwaliteitssysteem:** controle op de naleving van het IKB-schema en de procedures.

6.1 Toelatingsonderzoek

6.1.1 *Aanvraag en inhoud toelatingsonderzoek*

Overeenkomstig het algemene reglement van de certificatie-instelling, wordt door het bedrijf een aanvraag ingediend. De ontvangst van een aanvraag is de start van een toelatingsonderzoek. Dit toelatingsonderzoek omvat de vaststelling van de doeltreffendheid en het op de juiste wijze hanteren van een kwaliteitssysteem conform deze BRL en het schriftelijk vastleggen daarvan in een kwaliteitshandboek met bijbehorende procedures en instructies.

De certificatie-instelling stelt in overleg met het bedrijf een programma op.

Het toelatingsonderzoek bestaat uit:

- a) Beoordeling van kwaliteitsdocumentatie.
Onderzocht wordt of datgene wat volgens de BRL schriftelijk vastgelegd moet zijn, ook daadwerkelijk is vastgelegd in een kwaliteitshandboek, in een procedureboek of in een werkinstructieboek.
- b) Beoordeling van het kwaliteitssysteem en de processen op de hoofdvestiging.
Deze beoordeling vindt plaats nadat de kwaliteitsdocumentatie als bedoeld in sub 'a' positief is beoordeeld en omvat onder andere een controle van de opleidings- en ervaringseisen als gesteld in 5.2.2 en de beschikbaarheid van hulpmiddelen als gesteld in 5.2.3.
- c) Beoordeling van het uitvoeringsproces op werklocatie in Nederland.
Nadat het onderzoek als bedoeld onder sub 'a' en sub 'b' (m.b.t. hoofdvestiging) positief is beoordeeld, vindt de beoordeling van het uitvoeringsproces op een werklocatie in het verkeer in Nederland plaats.

Deze beoordeling omvat zowel de administratieve voorbereiding van het uitvoeringsproces, als ook het (ver)plaatsen van de verkeersmaatregelen en/of bebording, dan wel het verwijderen van de verkeersmaatregelen en/of bebording.

In verband hiermee meldt het bedrijf de eerste 5 werken aan bij de certificerende instelling.

Afhankelijk van het toepassingsgebied van het certificaat (RWS-richtlijn en CROW-publicatie 96a & CROW-publicatie 96b (zie ook artikel 1.2 Toepassingsgebied)) moet per hierna genoemde Hoofddiscipline – *voor CROW-publicatie 96a de nummers 1 t/m 4 en voor CROW-publicatie 96b de nummers 1 t/m 3* - minimaal 3 processen 96a en minimaal 3 processen 96b worden geverifieerd.

RWS-richtlijn en CROW-publicatie 96a

Hoofddisciplines binnen het toepassingsgebied “Maatregelen bij werken in uitvoering op autosnelwegen, (conform RWS – richtlijn en CROW Publicatie 96a of daarvan afgeleide figuren):

1. dynamische verkeersmaatregelen op rijbaan;
2. Stationaire verkeersmaatregelen zonder rijstrookverlegging op dezelfde rijbaan;
3. Omleidingsroute;
4. Stationaire verkeersmaatregelen met rijstrookverlegging en contra flowsysteem (zoals bijv. 3-1 en 4-0 systemen).

CROW-publicatie 96b

Hoofddisciplines binnen het toepassingsgebied “Maatregelen bij werken in uitvoering op niet-autosnelwegen en wegen binnen de bebouwde kom” (conform CROW Publicatie 96b of daarvan afgeleide figuren):

1. Handhaven, versmallen c.q. verleggen van rijstroken of plaatsen van verkeersmaatregelen op rotonde of kruispunt met:
 - handhaven van rijstroken;
 - versmallen van rijstrook/rijstroken;
 - rijstrook/rijstroken verleggen naar een andere rijbaan of tijdelijke rijbaan;
 - verkeersmaatregelen op kruispunt of rotonde.
 2. Versmallen tot één rijstrook met verkeersregelinstantie
 3. Afsluiting met omleiding
- d) De totale omvang van de beoordeling van het uitvoeringsproces in Nederland moet tevens voldoen aan de volgende eisen:
- Het aantal te evalueren vestigingen gelijk aan het totale aantal vestigingen (≈bedrijfslocatie's waar materieel staat en waarop certificaat betrekking heeft);
 - Het aantal te evalueren projecten moet ten minste gelijk zijn aan 25% van het totale aantal operationele VKM medewerkers (incl. inhuur) waarop certificaat betrekking moet hebben, afgerond naar boven;
 - Binnen de Hoofddisciplines (96a en 96b) moet tevens de kwaliteitsdocumentatie van ten minste 5 opdrachten van enige omvang zijn geverifieerd, die betrekking hebben op ten minste 3 verschillende processen (zie 6.1.1c).

6.1.2 Beoordeling en resultaten van het toelatingsonderzoek

De resultaten van elk onderdeel van het toelatingsonderzoek als bedoeld in artikel 6.1.1. worden aan het bedrijf gerapporteerd. Het procescertificaat wordt verleend voor een periode van 3 jaar.

Indien bij het toelatingsonderzoek een onderdeel van de beoordeling als bedoeld in artikel 6.1.1c niet voldoende wordt bevonden, wordt dit onderdeel ten hoogste één keer overgedaan.

6.2 Periodieke beoordeling

Nadat het procescertificaat is verleend, worden periodieke beoordelingen uitgevoerd. Over de aan te houden controlefrequentie adviseert het College van Deskundigen Verkeersmaatregelen. Met ingang van de datum van uitgifte van deze beoordelingsrichtlijn is de controlefrequentie vastgesteld. Daarbij wordt benadrukt dat:

- Jaarlijks dient de gecertificeerde aannemer het jaarlijks gemiddeld aantal in dienst hebbende VKM medewerkers (incl. inhuurmedewerkers) op te geven aan de Certificerende Instelling (CI);
- jaarlijks de beheersing en borging van het proces van het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering op kantoor- en projectlocatie moet worden beoordeeld;
- alle vestigingen van het bedrijf in de verleningsperiode moeten zijn geëvalueerd. Per jaar zal het aantal te evalueren vestigingen ($\approx$ bedrijfslocaties waar materieel staat en waarop certificaat betrekking heeft) ten minste moeten voldoen aan het totaal aantal vestigingen gedeeld door de certificatieperiode van 3 jaar;
- de jaarlijkse controlefrequentie ten minste 2 evaluaties op kantoorlocatie en ten minste 4 evaluaties op projectlocaties moet omvatten;
- de jaarlijkse controlefrequentie voldoet aan een minimum van 2 werkdagen.
- het werkelijke aantal op projectlocatie te controleren projecten per jaar moet ten minste voldoen aan 12,5 % van het aantal operationele VKM medewerkers waarop certificaat betrekking heeft (inhuurmedewerkers worden hierin ook meegerekend);
- jaarlijks een systeemcontrole moet worden uitgevoerd;
- in de verleningsperiode ten minste alle onder het certificaat vallende hoofddisciplines voor het toepassen van verkeersmaatregelen op de werklocatie worden beoordeeld, waarbij dezelfde criteria gelden als bij het toelatingsonderzoek (zie ook artikel 6.1.1c).

Opmerkingen:

1. Onder een controle van een proces of project wordt verstaan het verifiëren van het proces op werklocatie en het verifiëren van bijbehorende projectdocumenten;
2. Voor het evalueren van een vestigingslocatie wordt gerekend met een $\frac{1}{2}$ werkdag;
3. Voor het controleren van de projectadministratie en het evalueren van één proces of één project op werklocatie gerekend wordt met $\frac{1}{2}$ werkdag
4. Indien bij de controle (kritische) tekortkomingen worden vastgesteld, zal het van de ernst daarvan afhangen of de certificatie-instelling daarin aanleiding ziet tot één of meer van de volgende maatregelen:
 - a. schriftelijke waarschuwing;
 - b. extra controlebezoek(en);
 - c. aanpassing van het procescontroleschema;
 - d. tijdelijke opschorting van het certificaat;
 - e. intrekking van het certificaat.

Bij opschorting van het certificaat geldt de volgende procedure:

1. De certificatie-instelling meldt de opschorting van het certificaat aan Stichting KOMO;
2. De opschorting bedraagt 2 of 4 weken, afhankelijk van de ernst;
3. De certificatie-instelling meldt de einddatum van de opschorting aan Stichting KOMO;
4. Bij intrekking van het certificaat meldt de certificatie-instelling dit aan Stichting KOMO en aan het College van Deskundigen Verkeersmaatregelen.

Geconstateerde (kritische) tekortkomingen worden door de certificatie-instelling gerapporteerd overeenkomstig het algemene reglement van de certificatie-instelling. Het bedrijf heeft vervolgens een periode van maximaal twee maanden om deze tekortkomingen op te lossen en te rapporteren.

6.3 Verlenging KOMO certificaat

Iedere drie jaar wordt op basis van de resultaten van de periodieke beoordelingen als bedoeld in artikel 6.2. door de certificatie-instelling vastgesteld of het certificaat opnieuw verleend kan worden. Een voorwaarde daarbij is dat in de certificatieperiode van drie jaar (voor het eventueel opnieuw verlenen) het onderzoek in overeenstemming moet zijn met hetgeen is gesteld in artikel 6.1.1. Op grond van deze vaststelling wordt het certificaat al dan niet met aanvullend onderzoek voor een bepaalde periode opnieuw verleend (zie 6.1.2).

7 Eisen aan de certificatie-instelling

7.1 Algemeen

De certificatie-instelling moet voor het onderwerp van deze BRL op basis van NEN-EN 45011 zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie.

De certificatie-instelling moet beschikken over een reglement, of een daaraan gelijkwaardig document, waarin de algemene regels zijn vastgelegd die bij certificatie worden gehanteerd. In het bijzonder zijn dit:

- De algemene regels voor het uitvoeren van het toelatingsonderzoek, te onderscheiden naar:
 - De wijze waarop leveranciers worden geïnformeerd over de behandeling van een aanvraag;
 - De uitvoering van het onderzoek;
 - De beslissing naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek;
- De algemene regels ten aanzien van de uitvoering van controles en de daarbij gehanteerde controleaspecten;
- De door de certificatie-instelling te treffen maatregelen bij tekortkomingen;
- De door de certificatie-instelling te ondernemen maatregelen bij oneigenlijk gebruik van certificaten, certificatiemerk, pictogrammen en logo's.
- De regels bij beëindiging van een certificaat;
- De mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen beslissingen of maatregelen van de certificatie-instelling.

7.2 Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

Certificatiedeskundigen: belast met het uitvoeren van het toelatingsonderzoek en de beoordeling van de rapporten van inspecteurs;

Inspecteurs: belast met de uitvoering van de externe controle bij de leverancier;

Beslissers: belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles en beslissingen over de noodzaak tot het treffen van corrigerende maatregelen.

7.2.1 Kwalificatie-eisen

De kwalificatie-eisen zijn opgebouwd uit:

- Kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een CI die voldoen aan de in EN 45011 gestelde eisen;
- Kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een CI die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze BRL.

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van opleiding en ervaring aan in onderstaande tabel opgenomen eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij:

- Beslissers: kwalificatie van auditors en inspecteurs
- Management van de certificatie-instelling: kwalificatie van beslissers.

Opleiding en ervaring van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

	Auditor/ certificatie-deskundige	Inspecteur	Beslisser
Opleiding Algemeen	- HBO denk- en werk niveau in één van de volgende disciplines: - o GWW - Basistraining auditing - Basisopleiding Verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering	- MBO denk- en werkniveau in een van de volgende disciplines: - o GWW - Basistraining auditing - Basisopleiding Verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering	- HBO denk- en werkniveau - Training auditvaardigheden
Ervaring Algemeen	1 jaar relevante werkervaring - deelname aan minimaal 2 initiële beoordelingen of 4 projectbezoeken en 2 kantoorbezoeken - minimaal 1 beoordeling zelfstandig uitgevoerd onder supervisie.	1 jaar in de GWW waarin minimaal aan 4 inspectiebezoeken werd deelgenomen - minimaal 1 inspectiebezoek zelfstandig uitgevoerd onder supervisie	4 jaar werkervaring waarvan tenminste 1 jaar m.b.t. certificatie

7.2.2 Kwalificatie

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van opleiding en ervaring aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd. De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij:

- Beslissers: kwalificatie van certificatedeskundigen en auditors;
- Management van de certificatie-instelling: kwalificatie van beslissers.

7.3 Rapport toelatingsonderzoek

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek vast in een rapport. Het rapport moet aan de volgende eisen voldoen:

- Volledigheid: het rapport doet een uitspraak over alle in de beoordelingsrichtlijn gestelde eisen;
- Traceerbaarheid: de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd;
- Basis voor beslissing: de beslisser over certificaatverlening moet zijn beslissing kunnen baseren op de in het rapport vastgelegde bevindingen.

7.4 Beslissing over certificaatverlening

De beslissing over certificaatverlening moet plaats vinden door een daartoe gekwalificeerde beslisser, die niet zelf bij het certificaatonderzoek betrokken is geweest. De beslissing moet traceerbaar zijn vastgelegd.

7.5 Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring

Het procescertificaat moet zijn uitgevoerd conform het als bijlage 8 opgenomen model.

7.6 Aard en frequentie van externe controles

De certificatie-instelling moet controle uitoefenen bij de leverancier op de naleving van zijn verplichtingen. Over de aan te houden controlefrequentie beslist het

College van Deskundigen Verkeersmaatregelen. Bij de inwerkingtreding van deze beoordelingsrichtlijn is de frequentie vastgesteld op minimaal 6 controlebezoeken (waarvan minimaal 2 kantoor- en minimaal 4 projectbezoeken) per jaar. Zie ook H6.2.

Tijdens de certificatieperiode zullen de CI-auditoren aangekondigde en onaangekondigd audits afleggen op de projecten (binnen- en buiten de standaard kantooruren).

Controles zullen in ieder geval betrekking hebben op:

- De in het certificaat vastgelegde specificatie van het proces;
- De bij het proces toegepaste materieel;
- Het ingezette personeel;
- De naleving van de vereiste procedures.

De bevindingen van elke uitgevoerde controle zullen door de certificatie-instelling naspeurbaar worden vastgelegd in een rapport.

7.7 Rapportage aan College van Deskundigen

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
- Aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- Resultaten van de controles;
- Opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- Ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten.

7.8 Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring

Het procescertificaat moet zijn uitgevoerd conform het als bijlage 8 opgenomen model.

7.9 Interpretatie van eisen

Het College van Deskundigen Verkeersmaatregelen mag de interpretatie van in deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen vastleggen in één afzonderlijk interpretatiedocument. De certificatie-instelling is verplicht zich op de hoogte te stellen of er een interpretatiedocument is vastgesteld en, indien dit het geval is, de daarin vastgelegde interpretaties te hanteren.

8 Lijst van vermelde documenten

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de voor deze beoordelingsrichtlijn van toepassing zijnde contractregelgeving, richtlijnen en normen:

Vereiste documenten (afhankelijk van het op het certificaat vermelde toepassingsgebied):

- CROW Standaard RAW Bepalingen 2005 / 2008;
- CROW Publicatie 96, Handleiding veilig werken aan wegen, uitgave juni 2003;
- RWS-richtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen, januari 2005;
- CROW Publicatie 96a/ 96b, Beleid, proces en basisinformatie, april 2005;
- CROW Publicatie 96a, Maatregelen op autosnelwegen, april 2005 (incl. alle vigerende aanvullingen en delen);
- CROW Publicatie 96b, Maatregelen naast de rijbaan/ Maatregelen op de rijbaan/ Maatregelen op kruispunten en rotondes/ Maatregelen op fietspaden & voetpaden april 2005 (incl. alle vigerende aanvullingen en delen);
- CROW Publicatie 96a/ 96b, Omleiding en tijdelijke bewegwijzering, juni 2005;
- CROW-Publicatie 96a/96b, Specificaties voor materiaal en materieel, april 2005;
- Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990, uitgave SDU;
- RWS - Richtlijn gebruik gele attentieverlichting oktober 2007;
- VGM Checklist aannemers (VCA-versie 5.1);
- NEN-EN 12368:2006 "Verkeersregelinstallaties - Verkeerslantaarns";
- NEN 3322:2000 "Verkeersregelinstallaties - Verkeerslantaarns - Aanvullende eisen";
- NEN 3381:2005 "Algemene eisen voor borden";
- NEN-EN 12675 "Verkeersregelinstallaties - Functionele veiligheidsinstallaties";
- NEN 3384:2003 "Verkeersregelinstallaties - aanvullende eisen";
- Regeling verkeersregelaars 2009 (publicatie staatscourant 13-2-2009).

Bijlage 1 – Gegevens projectmap (totale werk)

Een projectmap moet ten behoeve van de projectverantwoordelijke voor de uitvoering ten minste de volgende gegevens bevatten:

- bestek en/of werkomschrijving;
- offerte;
- opdracht;
- omschrijving van projectlocatie, contactpersoon en telefoonnummers;
- controlelijsten Bijlage 5
- planning (totaal/ dag);
- aanvullende werkafspraken/bouwverslagen;
- V&G-plan of verwijzing naar V&G-plan.

Bovendien moeten, indien van toepassing, de volgende werkdocumenten in de projectmap opgenomen zijn:

- hulpmiddelen die nodig zijn voor het project;
- tekeningen;
- werkbegroting.

De projectverantwoordelijke zal, bij de overdracht, de projectmap op de aanwezigheid van bovenstaande zaken moeten controleren.

Bijlage 2 - Gegevens uitvoeringsmap en werkinstructie (dagelijks werk)

De uitvoeringsmap en de werkinstructie moeten samen ten behoeve van de vakman verkeersmaatregelen ten minste de volgende gegevens bevatten:

- gebruikshandleidingen van de te gebruiken hulpmiddelen;
- type verkeersmaatregel;
- materieelbon;
- locatie (begin en einde werkvak);
- opdrachtgever (contactpersoon);
- telefoonnummers en bereikbaarheid;
- tijdsplanning verkeersmaatregelen op- en afdraaien;
- omschrijving werkzaamheden;
- werknummer;
- uitvoerder;
- controlelijsten;
- V&G-plan of verwijzing naar V&G-plan;
- samenstelling van de ploeg.

De vakman verkeersmaatregelen zal, bij de overdracht, de werkinstructie op de aanwezigheid van bovenstaande zaken moeten controleren.

Bijlage 3 – Controle punten hulpmiddelen

1 - CONTROLE PUNTEN INGANGSKEURING BIJ AANKOOP

- Alle hulpmiddelen:
 - CE keurmerk;
 - gebruikshandleiding, dan wel Nederlandstalige instructie;
 - ingangskeuring Hoofdstuk 7 conform Arbobesluit Arbeidsmiddelen.
- Retroreflecterend materiaal:
 - Voldoen aan de NEN 3381.
- Materiaal en materieel welke noodzakelijk is bij verkeersmaatregelen, zoals tekst-, actie-, pijlwagens, actieraam, botsabsorbers, mobile rijstrooksignalering (MRS), verkeerskegels, geleidebakens e.d.:
 - voldoen aan RWS-richtlijn en/of CROW-publicatie 96a/96b, Specificaties voor materiaal en materieel.
- Verkeersregelininstallaties:
 - conform de daarvoor geldende NEN normen en contractueel vastgestelde eisen;
- Tijdelijke afschermingsvoorzieningen.

2- CONTROLE PUNTEN MATERIEELDIENST

- Alle hulpmiddelen:
 - aanwezigheid gebruikshandleiding (indien mogelijk);
- Retroreflecterend materiaal:
 - minimaal klasse 2 (retroreflecterend);
 - beschadigingen (schades/krassen), door middel van fotoboekje.
- Actie-, pijlwagen, MRS en botsabsorber e.d.:
 - lichtsterkte (visueel);
 - knippertijd;
 - controle accu;
 - controle of alle lampen branden;
 - controle aggregaat (indien van toepassing).
- Verkeersregelininstallaties:
 - ten minste 1 keer per jaar laten controleren door leverancier of intern door onderhoudsmonteur VRI;
 - controle op werking en volledigheid;
 - accu's.
- Rijdende hulpmiddelen:
 - bandenspanning;
 - rijverlichting.

Bijlage 4 - Storing-, schade- en calamiteiten registratieformulier

Bij behandeling van een melding moeten door het bedrijf de volgende aspecten worden geregistreerd:

- datum en tijdstip van de melding;
- naam/telefoonnummer van de melder;
- omschrijving storing/schade/calamiteit/spoedeisende omstandigheid;
- locatie van de storing/schade/calamiteit/spoedeisende omstandigheid;
- tijdstip aankomst op locatie;
- tijdstip storing/schade/calamiteit verholpen;
- gebruikte hulpmiddelen;
- werknummer;
- naam vakman VKM die storing behandeld heeft.

Bijlage 5 - Controle punten uitvoeringsproces

Algemeen

Van al de hierna genoemde controles/keuringen dient een passende registratie gemaakt te worden, waaruit moet blijken dat de aspecten gecontroleerd en goedgekeurd zijn.

1a. Ingangscontrole eigen materieel

Controle moet plaats vinden aan de hand van het overzicht te gebruiken hulpmiddelen (materieelstaat) voordat vertrokken wordt; extra hulpmiddelen die worden meegenomen, moeten worden vermeld op het overzicht. Het overzicht moet ten minste aangeven wat gepland is om te gebruiken, wat meegenomen is en wat uiteindelijk geplaatst is.

1b. Ingangscontrole ingehuurd of ter beschikking gesteld materieel

Controle bij ingehuurd of ter beschikking gestelde hulpmiddelen dient minimaal op de volgende aspecten te gebeuren:

- het aanwezig zijn van een gebruikshandleiding in het Nederlands;
- beschadigingen;
- voldoen aan de richtlijnen;
- functionaliteit;
- werking.

2. Plaatsingsproces

2.1 Controle direct na plaatsen aan de hand van de volgende eisen:

- zijn de verkeersmaatregelen geplaatst conform de opdracht (soort verkeersmaatregelen/locatie);
- zijn de verkeersmaatregelen geplaatst conform de richtlijnen;
- zijn de verkeersmaatregelen zichtbaar;
- zijn de verkeersmaatregelen stabiel;
- is er een conflict met de bestaande bebording;
- staan de voorwaarschuwborden recht;
- staan de voorwaarschuwborden haaks op de as van de weg;
- staat de langsbebakening in een lijn;
- is de onderlinge afstand van de langsbebakening gelijk;
- is de conflicterende permanente bebording afgedraaid/afgedekt;
- brandt de werkvakverlichting geheel;
- functioneert de verkeersregelininstallatie (controle op groen en ontruimingstijden);
- brandstofpeil aggregaat (brandstof);
- oliepeil aggregaat (olie).

Deze controle dient te worden vastgelegd in een lijst welke bovenstaande controlepunten bevat. Per controlepunt dient deze checklist te worden afgevinkt.

Afwijkingen ten opzichte van de richtlijnen/uitvoeringsvoorschriften moeten worden vastgelegd.

3. Instandhoudingscontrole (t.b.v. onderhoud/controle/herstel) aan de hand van de volgende eisen:

- zichtbaarheid (schoon) van reflecterend materiaal en beschadigingen door middel van fotoboek (kaart);
- actiewagen op lichtsterkte en op knippertijd;
- zijn de verkeersmaatregelen zichtbaar;
- zijn de verkeersmaatregelen stabiel;
- staan de voorwaarschuwborden recht;
- staan de voorwaarschuwborden haaks op de as van de weg;
- staat de langbebakening in één lijn;
- is de onderlinge afstand van de langsbebakening gelijk;
- is de conflicterende permanente bebording afgedraaid / afgedekt;
- brandt de werkvakverlichting geheel;
- functioneert de verkeersregelinstallatie (controle op groen- en ontruimingstijden);
- brandstofpeil aggregaat (brandstof);
- oliepeil aggregaat (olie);
- zijn geconstateerde schades hersteld.

4. Demontageproces

- welke verkeersmaatregelen gedemonteerd zijn inclusief datum/tijd;
- registratie geconstateerde schades (eventueel ook afwijkingen);
- de volgorde bij demontage.

5. Controle direct na demontage

- hoeveelheden hulpmiddel bij aflevering op werf (op materieelstaat);
- registreren en apart houden van beschadigde hulpmiddelen;

Bijlage 6 - Inhoud VKM opleiding

Introductie cursus: De cursus moet ten minste de volgende onderwerpen bevatten:

- Omgaan met de weggebruiker;
- ARBO en veilig werken langs de weg;
- Verantwoordelijkheden van de wegwerker naar de weggebruikers;
- Belangrijkste regels en voorschriften uit de Wegenverkeerswet;
- Opbouw en inrichting van verkeersmaatregelen in het algemeen;
- Kortdurende en eenvoudige verkeersmaatregelen op niet autosnelwegen en autosnelwegen.

Cursus basiskennis Verkeersmaatregelen: De cursus omvat ten minste:

1. ARBO langs de weg

- Risico's en gevaren
- Veiligheid en gezondheid
- De ARBO-wetgeving:
 - de verantwoordelijkheden van de werkgever;
 - de verantwoordelijkheden van de werknemer;
 - de verantwoordelijkheden van het bedrijf;
- Verantwoordelijkheden werkgever en werknemer.
- Risico-Inventarisatie en Evaluatie en het vervolg:
 - maatregelen;
 - deskundige ondersteuning;
 - voorlichting/instructie;
 - werkoverleg;
- Arbobesluit en Veiligheids- en Gezondheidsplan
- Wat is risico ?
- Waar zitten de risico's ?
- Hoe kunnen risico's worden aangepakt ?
- Wie is wanneer aansprakelijk voor schade en andere gevolgen ?

2. De verkeersmaatregelen

- Omgaan met weggebruikers;
 - Wat zijn de beperkingen van weggebruikers;
 - Wat verwachten we van weggebruikers;
 - Wat zijn hun kwaliteiten en tekortkomingen;
 - Hoe kunnen we omgaan met de risico's van het werken in het verkeer
- Kennis over de verkeerswetgeving;
 - Met welke onderdelen uit de verkeerswetgeving hebben we als werker langs de weg in de praktijk te maken ?
 - Welke eisen en verantwoordelijkheden worden bij ons gelegd ?
- Verantwoordelijkheden / samenwerking
- Verantwoordelijkheid naar medewerkers, andere wegwerkers, opdrachtgever, kantoniers, opzichters, technisch ambtenaren, weggebruikers enz.
 - Waar moet wat gemeld worden om op de weg te mogen komen voor het plaatsen, verplaatsen, onderhouden en verwijderen van verkeersmaatregelen ?
- Eisen voor afzetmaterialen
 - Aan welke eisen moeten verkeersmaatregelen materialen voldoen ?
 - Wat zijn de uitvoeringsvoorschriften ?
 - Wat zijn de plaatsingsvoorschriften ?

- Plaatsen van verkeersmaatregelen
- Welke verkeersmaatregelen zijn beschikbaar ?
- Waarom zijn de verkeersmaatregelen op de diverse wegen afwijkend van elkaar ?
- Waar schuilen de grootste gevaren bij het opzetten, het omdraaien en bij het verwijderen van de diverse verkeersvoorzieningen ?

Bijlage 6.1 - Eindtermen VKM opleiding

De deelnemer dient kennis te hebben van:

A. Mens - Voertuig - Omgeving

- Omgaan met weggebruikers
- Bepalende factoren van de omgeving, zoals gladheid, mist, nat wegdek.

B. ARBO-wetgeving

- Onderkennen en omgaan met arbeidsomstandigheden.
- Risico's van het werken op en langs de weg.

C. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden van de medewerkers naar:

- de werkgever.
- de opdrachtgever.
- de collega's.
- de weggebruiker.

D. Verkeerswetgeving

- Wegenverkeerswet.
- RAW hoofdstuk 62 (Verkeersmaatregelen bij werken in uitvoering).
- Reglement Verkeersregels en verkeerstekken 1990.
- Relevante onderdelen uit het besluit Administratieve Bepalingen voor het Wegverkeer BABW.

E. Hulpmiddelen voor bebakening van verkeersmaatregelen

- Actiewagens, voorwaarschuwingswagens, schrikhekkens, geleidebakens, kegels, borden, zwaailampen, informatiewagens, mobiele verkeersmaatregelen, e.d..

F. Algemene opbouw van verkeersmaatregelen (incl. omleidingsroutes)

- Doel en subdoelen van een verkeersmaatregel.
- Randvoorwaarden voor een verkeersmaatregel.
- Belangrijkste onderdelen van een verkeersmaatregel.

G. Verkeersmaatregelen voor autosnelwegen

- Diverse verkeersmaatregeltypen uit de CROW-publicatie 96a.

H. Verkeersmaatregelen voor wegen binnen en buiten de kom

- Diverse verkeersmaatregeltypen uit de CROW-publicatie 96b.

I BRL-systematiek

- Uitleg over de inhoud, het doel en de toepassing van de BRL9101.

Bijlage 6.2 - Examen VKM opleiding

De deelnemer wordt getoetst op de kennis van:

1.

ARBO-wetgeving

- De belangrijkste eisen die worden gesteld aan werkgevers en werknemers in het kader van de ARBO-wetgeving.
- De relevante veiligheidsvoorschriften bij werken in uitvoering.

2.

Hulpmiddelen voor toepassen van verkeersmaatregelen

- De minimale en maximale afmetingen van hulpmiddelen.
- De belangrijkste uitvoeringsvoorschriften.
- De toegestane gebruiksmogelijkheden van de diverse hulpmiddelen.

3.

Algemene opbouw van verkeersmaatregelen (incl. omleidingsroutes)

- Belangrijkste onderdelen van de verkeersmaatregelen en hun betekenis.

4.

Verkeerswetgeving (RVV/ BABW)

- De betekenis van de bij verkeersmaatregelen gebruikte borden.
- De voorgeschreven minimale hoogte van borden in diverse voorkomende situatie.
- De voorgeschreven breedtematen voor toepassing op de diverse wegtypen.
- De vereiste uitvoering in retroreflectieklasse.

5.

Verkeersmaatregelen op autosnelwegen volgens RWS-richtlijn en CROW-publicatie 96a/ op niet-autosnelwegen en wegen buiten en/of binnen de kom volgens CROW-publicatie 96b.

De deelnemer moet de belangrijkste onderdelen van de relevante verkeersmaatregelen typen kunnen benoemen en herkennen.

De deelnemer moet in staat zijn om zelfstandig, met behulp van de richtlijnen te kunnen vaststellen welke verkeersmaatregelen voor de voorgelegde werkzaamheden moeten worden geplaatst; zowel de van toepassing zijnde figuur uit een van de richtlijnen, alsook het aangeven van de extra maatregelen of middelen die nodig zijn voor de bedoelde werkzaamheden met de voorgeschreven duur.

De deelnemer moet met behulp van de richtlijnen bepalen welke figuur uit de richtlijn op een aantal voorgelegde verkeersmaatregelen voorbeelden van toepassing is.

De deelnemer moet aan de hand van de figuren uit de richtlijn kunnen vaststellen wat de afwijkingen zijn binnen de voorgelegde verkeersmaatregelen zijn t.o.v. de van toepassing zijnde figuur uit de richtlijn.

Bijlage 7 – Algemeen “Dossier technische werkomschrijvingen”

Algemene technische werkomschrijvingen moeten er voor zorgen dat de te treffen verkeersmaatregelen voldoen aan de gestelde eisen in de RWS richtlijn en CROW-publicatie 96a respectievelijk CROW-publicatie 96b.

De voorman dient op de werklocatie te beschikken over een 'Algemeen dossier technische werkomschrijvingen' eventueel aangevuld met de CROW publicatie 96a/96b (afhankelijk van het toepassingsgebied) als naslagwerk.

Het doel van de algemene technische werkomschrijvingen is dat op werklocatie beschikt wordt over alle informatie die van belang kan zijn voor de uitvoering, om ervoor te zorgen dat de plaatsingstijd zo kort mogelijk is en risicovolle situaties worden beperkt.

Daartoe is het van belang dat per maatregel en per type weg de van belang zijnde aspecten in 'algemene technische werkomschrijving' wordt verwoord.

De inhoud van een algemene technische werkomschrijving moet er ten minste als volgt uit zien:

- Titel
- Versie
- Noodzakelijk personeel
- Noodzakelijk materieel
- Instructie voor:
 - voorbereiding (welke informatie is nodig voorafgaand aan de uitvoering);
 - uitvoering (met aandachtspunten ten behoeve van de uitvoering);
 - beëindiging (met aandachtspunten ten behoeve van de beëindiging) . Dit zowel voor de toepassingsgebieden CROW-publicatie 96a en 96b, indien van toepassing.
- Registratie (aangeven welke formulier moet worden toegepast)¹
- Veiligheidseisen/-maatregelen, ter inperking van de risico's bij uitvoering. ¹(bijvoorbeeld met betrekking tot gebruik zwaailampen, vereisten aan de weersomstandigheden, obstakelvrije zone, etc.)
- Materieeleisen/maatregelen, ter inperking van de risico's bij uitvoering. ¹

¹: Dit aspect van de technische werkomschrijving kan ook separaat worden weergegeven

Het 'Algemeen dossier technische werkomschrijvingen' moet tevens worden aangevuld met:

- Handleidingen van CE-gekeurd materieel (zoals o.a. actiewagens, vluchtstrookwagen, VRI's, etc.);
- CROW-publicatie 96a/96b, Specificaties voor materiaal en materieel (optioneel);
- Plaatsingsinstructie borden (conform met name paragraaf 2 en 3 van Hoofdstuk II 'Verkeersborden' van de 'Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake Verkeerstekens'. Zie o.a. NFW of NVV bordenboek).

Bijlage 8 - Model certificaat

KOMO[®]

procescertificaat

Uitgegeven

Vervangt

Uitgegeven

d.d.

Geldig tot

Pagina

1 van 2

Het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering

<Certificaathouder>

VERKLARING VAN CI

Dit procescertificaat is afgegeven op basis van BRL 9101 "Het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering" d.d. 2 februari 2011 afgegeven door CI conform het CI-Reglement voor Procescertificatie op:

- autosnelwegen, overeenkomstig de RWS-richtlijn en CROW Publicatie 96a en/of andere van toepassing zijnde eisen;
- niet-autosnelwegen en wegen binnen de bebouwde kom overeenkomstig de RWS-richtlijn en CROW Publicatie 96b en/of andere van toepassing zijnde eisen.

CI verklaart, dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat, dat de door de certificaathouder verrichte werkzaamheden bij voortduring aan de in dit procescertificaat vastgelegde processpecificaties voldoen, mits in het contract met de opdrachtgever is vermeld dat de werkzaamheden worden verricht conform dit procescertificaat en dat het eindresultaat voldoet aan de daaraan gestelde prestaties, zoals in de BRL zijn vastgelegd.

Directeur CI

Advies: raadpleeg www.<CI>.nl om na te gaan of dit certificaat geldig is.

Certificaathouder

Tel.
Fax
www.
E-mail

® is een collectief merk van Stichting Bouwkwiteit.

Beoordeeld is:
kwaliteitssysteem
proces en
eindresultaat
Periodieke controle

PROCESSPECIFICATIE

Algemene beschrijving van het proces

"Het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering" conform de Nationale Beoordelingsrichtlijn BRL 9101.

Processpecificatie

De aanvoer, het plaatsen, het instandhouden, het verwijderen en de afvoer van alle voor een verkeersmaatregel benodigde hulpmiddelen:

- Inclusief het aanpassen van de lengte van de verkeersmaatregel en aanpassingen t.b.v. rijstrookverleggingen;
- Inclusief het in en buitengebruik stellen van een tijdelijke verkeersmaatregel en het zodanig wijzigen van de verkeersmaatregel dat de vluchtstrook als rijstrook als rijstrook beschikbaar komt;
- Inclusief het schoonmaken en ballasten of tuien van hulpmiddelen;

Indien het tot de contractuele verplichtingen van het gecertificeerde bedrijf behoort, behoren ook de volgende werkzaamheden tot het toepassingsgebied:

- Het houden van een regelmatige en voldoende controle, ook buiten werktijd;
- Het zo spoedig mogelijk, ook buiten werktijd, herstellen, vervangen, herplaatsen of terugzetten van de aangebrachte hulpmiddelen.

WENKEN VOOR DE GEBRUIKER

1. De processen zijn bestemd om te worden toegepast bij werk in 3. uitvoering, minimaal conform de Standaard RAW Bepalingen, voor zover van toepassing.

Indien u op grond van het hiervoor gestelde tot afkeuring overgaat, neem dan contact op met:

 - 3.1 ondernemer
 - en zo nodig met:
 - 3.2 Certificatie-instelling
2. Inspecteer bij aflevering of:
 - 2.1 het werk is uitgevoerd conform de opdracht;
 - 2.2 de uitvoering geen zichtbare gebreken vertoont.

LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

- CROW Standaard RAW Bepalingen 2005 / 2008;
- CROW Publicatie 96, Handleiding veilig werken aan wegen, uitgave juni 2003;
- RWS-richtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen, januari 2005;
- CROW Publicatie 96a/ 96b, Beleid, proces en basisinformatie, april 2005;
- CROW Publicatie 96a, Maatregelen op autosnelwegen, april 2005 (incl. alle vigerende aanvullingen en delen);
- CROW Publicatie 96b, Maatregelen naast de rijbaan/ Maatregelen op de rijbaan/ Maatregelen op kruispunten en rotondes/ Maatregelen op fietspaden & voetpaden april 2005 (incl. alle vigerende aanvullingen en delen);
- CROW Publicatie 96a/ 96b, Omleiding en tijdelijke bewegwijzering, juni 2005;
- CROW-Publicatie 96a/96b, Specificaties voor materiaal en materieel, april 2005;
- Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990, uitgave SDU;
- RWS - Richtlijn gebruik gele attentieverlichting oktober 2007;
- VGM Checklist aannemers (VCA-versie 5.1);
- NEN-EN 12368:2006 "Verkeersregelinstallaties - Verkeerslantaarns";
- NEN 3322:2000 "Verkeersregelinstallaties - Verkeerslantaarns - Aanvullende eisen";
- NEN 3381:2005 "Algemene eisen voor borden";
- NEN-EN 12675 "Verkeersregelinstallaties - Functionele veiligheidsinstallaties";
- NEN 3384:2003 "Verkeersregelinstallaties - aanvullende eisen";
- Regeling verkeersregelaars 2009 (publicatie staatscourant 13-2-2009).